

ÖSTERSJÖKOMPASSEN

INTRODUKTIONSPAKET

Samarbetar
för att återskapa
Östersjöns
livskraft

Länstyrelsen
Stockholm

Länstyrelsen
Västernorrland

SKÅRGÅRDSSTIFTELSEN

Sportfiskarna

Vattenniket

Ekosystemtjänster

Vi människor behöver naturen på många sätt. För att få mat, material och energi, men också för att må bra och trivas.

Ekosystemtjänster är sådant som kommer från naturen och har ett värde för oss.

Ekosystemtjänster kan delas in i fyra olika kategorier:

Stödjande

Sådant som behövs för att de övriga ekosystemtjänsterna ska fungera. Till exempel olika kretslopp och biologisk mångfald.

Reglerande

Sådant som förebygger och fixar tillfälliga problem. Till exempel skydd mot erosion rovdjur som håller antalet växtätare nere.

Försörjande

Sådant som vi använder för våra materiella behov försörjning, till exempel mat och energi.

Kulturella

Sådant vi behöver för att må bra och trivas och som ger inspiration. Till exempel lugn, tystnad och skönhet, men också möjlighet till aktiviteter och lärande.

Östersjökompassen

Östersjökompassen är ett verktyg för att visa, mäta och jämföra ekosystemtjänster i kustnära ekosystem i Östersjön.

Fyra kategorier – Fyra vågor

Genom att fälla ut kompassens fyra 'vågor' ger du 0-3 poäng för respektive kategori.

Snabbstudie

Undersök och känn in platsen i fem minuter. Använd kompassen och sätt poäng utifrån det alternativ som passar bäst.

Stödjande

- Mångfald och livsmiljöer

0 p: Torftigt, utarmat och enahanda. Mycket få livsmiljöer.

1 p: Ett fåtal djur och växtarter. En eller enstaka livsmiljöer.

2 p: Viss mångfald av djur och växter. Flera olika livsmiljöer.

3 p: Ett myller av djur och växter. Mycket varierade livsmiljöer.

Reglerande

- Skydd mot vågor och erosion

0 p: Inget som skyddar mot vågor och erosion

1 p: Litet skydd.

2 p: Måttligt skydd.

3 p: Gott skydd.

Försörjande

- Resurser (till exempel mat och besöksnäring)

0 p: Inga användbara resurser

1 p: Någon resurs i liten mängd

2 p: Någon resurs i måttlig mängd

3 p: Någon resurs i stor mängd

Kulturella

- Platsens känsla

0 p: Platsen känns otrevlig. Jag vill härifrån.

1 p: Platsen känns alldaglig. Jag känner inget speciellt.

2 p: Platsen känns trevlig. Jag tycker om att vara här.

3 p: Platsen känns underbar. Jag älskar att vara här.

Jämför era kompasser. Fick ni samma resultat? Fundera och diskutera.

Andra exempel på Ekosystemtjänster

Fotosyntes
Näringsvävar
Livsmiljöer

Biologisk kontroll
Klimatreglering
Reglering av närsalter

Energiförsörjning
Kylvatten
Turism- och besöksnäring

Friluftsliv
Rekreation
Utbildning och forskning

Jobba vidare

Östersjökompassen är utvecklad för att användas i skolklasser och andra grupper.

Till var och en av de fyra kategorierna finns ett antal uppgiftskort. Deltagarna använder kompassen och poängsystemet för att bedöma olika specifika ekosystemtjänster.

Uppgiftskorten och lärarhandledning finns att ladda ner kostnadsfritt från WWF:s och Kristianstads Vattenrikets hemsidor.

Kontakt

Östersjökompassen är framtagen av naturum Vattenriket inom WWF-projektet 'Återskapa Östersjöns Livskraft' med finansiering från Svenska Postkodlotteriet. Information om och länkar till naturvårds- och kunskapsinsatser genomförda inom projektet finns På WWF:s projektsida.

wwf.se/projekt/aterskapa-ostersjons-livskraft

vattenriket.kristianstad.se

Samarbetar
för att återskapa
Östersjöns
livskraft

